

Irena Górska

Białowieża, pow. Hajnówka

Informator Archeologiczny : badania 3, 229-230

1969

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

BIAŁOWIEŻA, pow. Hajnówka

Zakład Polskiego Atlasu
Archeologicznego IHKM PAN

Badania prowadziła mgr Irena Górska.

Finansował IHKM PAN. Pierwszy sezon

badań. Kurhan wczesnośredniowieczny /?/

W ramach badań nad rekonstrukcją pierwotnych warunków środowiska geograficznego i jego związków z osadnictwem, rozpoczęte zostały prace wykopaliskowe na obszarze Puszczy Białowieskiej. Czas trwania tegorocznych prac obejmował okres od 5 do 30 sierpnia.

Przedmiotem badań był płaski kurhan położony w obrębie Białowieskiego Parku Narodowego w odległości 10 km na północ od Białowieży; w oddziale lasu oznaczonym numerem 256. Kształtu prawie kołowego, usypany z piaszczystej ziemi bez użycia kamieni. Jego rozmiary wynosiły 18 x 16 m, wysokość 80 cm.

W roku bieżącym przebadano 3 ćwiartki kurhanu o powierzchni ok. 230 m². Stwierdzono istnienie centralnej, kołowej części kurhanu, o średnicy ok. 8 m, ze śladami konstrukcji-ogrodzenia. Zewnętrzną część kurhanu stanowi 3 m szeroki pas szaro-ozarnej ziemi otoczony nadto niewielkim zagłębieniem /płytkim rowem/ powstałym zapewne poprzez wybieranie ziemi w trakcie sypania nasypu kurhanowego.

Archeologicznym materiałem sabytkowym są jedynie drobne fragmenty węgla drzewnego, ślady popiołu oraz wspomniane już wyżej ślad drewnianej konstrukcji-ogrodzenia; pozwalają one mniemad, że obiekt ten jest pozostałością kurhanu z okresu wczesnego średniowiecza. Wniosek ten być może zostanie potwierdzony przez

wyniki analiz palinologicznych i chemicznych prób glebowych oraz węgla drzewnego.

Przewidziana jest kontynuacja badań terenowych.

BISKUPIŃ, pow. Żnin
Stanowisko 18

Państwowe Muzeum Archeo-
logiczne w Warszawie.

Badania prowadzi dr Jerzy Głosik
pod kierownictwem prof. Zdzisława
Rajewskiego. Finansowało PMA w War-
szawie. Osady wczesnośredniowieczne
/VI-VII-VIII w.-XIII w./. Ślady osad-
nictwa z neolitu i przełomu epoki
brązu i żelaza.

Tegoroczne prace wykopaliskowe objęły właściwą kulminację
sta. 18-ego, rozciągającego się na rozległej suchej kępie, po-
łożonej wśród podmokłych łąk torfiastych, w przybliżeniu 450 m
od półwyspu.

W latach poprzednich odkryto w różnych partiach tego stano-
wiska pozostałości osadnictwa neolitycznego, z wczesnej epoki
brązu, głównie kultury iwieńskiej oraz kultury Łużyckiej z prze-
łomu epoki brązu i żelaza. Najliczniej udokumentowane jest na tym
terenie niejednolite pod względem chronologicznym osadnictwo z
wczesnego średniowiecza.

Przekopano 400 m² powierzchni ziemi, odkrywając 9 obiektów
osadniczych, w tym jedną jamę kultury Łużyckiej z przełomu epoki
brązu i żelaza. Pozostałe zespoły osadnicze stanowią trzy jamy
o charakterze produkcyjnym, w tym dwie wędzarnie ze wspólnym pa-